

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.1.355/2022/19.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke
Dr. Boros Tibor, előadó bíró
Dr. Somogyi Gábor, bíró
Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró
Dr. Metzing Márton, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2023. szeptember 21.
Az ügy tárgya: emberiség elleni bűntett
Terhelt: terhelt
Elsőfok: Fővárosi Törvényszék, 31.B.1091/2019/184., ítélet, tárgyalás, 2020. december 3.
Másodfok: Fővárosi Ítéltábla, 1.Bf.53/2021/23., ítélet, nyilvános ülés, 2021. október 11.
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: a terhelt védője
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az emberiség elleni bűntett miatt terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Fővárosi Törvényszék 31.B.1091/2019/184. számú, valamint a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.53/2021/23. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 155.728.- (százötvenötezer-hétszázhuszonnyolc) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I. A Fővárosi Törvényszék a 2020. december 3-án kihirdetett 31.B.1091/2019/184. számú ítéletével terheltet bűnösnek mondta ki bünszervezetben és társtettesként elkövetett

emberiesség elleni büntettségben [Btk. 143. § (1) bekezdés a) és g) pont]. Ezért öt életfogytig tartó fegyház fokozatú szabadságvesztésre és Magyarország területéről végleges hatályú kiutasításra ítélte azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztésből legkorábban 30 év után bocsátható feltételes szabadságra.

[2] Az ellentétes irányú fellebbezések nyomán eljáró Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.53/2021/23. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta. A terhelt terhére megállapított bűncselekmény megnevezéséből mellőzte a bűnszervezetre utalást, helyette a szabadságvesztés büntetést tekintette a terhelttel, mint bűnszervezetben elkövetővel szemben kiszabottnak. Emellett az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésből a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárta, egyebekben az elsőfokú ítéletet a fő kérdéseket tekintve helybenhagyta.

[3] II. A védő a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a Be. 648. § b) pontját megjelölve terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, a Be. 609. § (2) bekezdésének, az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikk 3. pont b) és d) pontjának, valamint a Római Statútum 17. cikk 3. pontjában foglaltak sérelmére hivatkozva.

[4] Indokai szerint a magyar bíróság a Római Statútum 17. cikk 3. pontjában foglaltaknak nem tudott eleget tenni, ezért nem volt joghatósága az adott ügyben. Erre tekintettel az Európai Unió Bíróságánál lefolytatandó előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére tett indítványt a Be. 490. §-ára hivatkozva. Annak vizsgálatára, hogy sérti-e az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikkét, az, hogy az eljárásban a védelem tanúit nem hallgatták meg, a védelem által kifogásolt eljárási cselekményeket a bírósági eljárásban nem ismételték meg, a védelem a vád tanúihoz csak pár percig tehetett fel kérdéseket, a védelem csak írásban tehetett fel a vádhatóság által személyesen is kihallgatott tanúnak kérdéseket. Felvetette azt a kérdést is, hogy a magyar bíróságnak van-e joghatósága egy háborús bűncselekménnyel vádolt személy ellen. Állította, hogy az eljárást a Nemzetközi Büntetőbíróságnak kell lefolytatni, ha a cselekményt külföldi állampolgárságú személy ország1-ben követte el, és az ügyben ország2-i, valamint ország1-i nyomozati cselekményekre lett volna szükség, amelyeket személyi és tárgyi körülmények hiánya miatt nem tudtak elvégezni.

[5] Sérelmezte, hogy a hatékony védelemhez való jog sérült, ugyanis a jogait nem a jogszabályoknak megfelelően tudta gyakorolni, ugyanis a védelem indítványainak a bíróság egyetlen esetben sem tett eleget. Hozzátette, a felismerésre bemutatásról a védelem nem is értesült, de egyébként is az eljárási cselekményről felvételt kellett volna készíteni, így annak dokumentálása nem volt szabályszerű.

[6] Utalt arra, hogy az ügyészség által csatolt felvétel tekintetében a bíróságnak két kérdést kellett eldöntenie. Egyrészt, hogy a felvételen a terhelt szerepel-e, másrészt a tanúk valóban kétséget kizáróan ismerték-e fel a terheltet a helyszínen vagy a videón. Kiemelte, hogy szabályszerű felismerésre bemutatásra a bírósági eljárás során nem került sor. A Fővárosi Törvényszék ítéletében pedig az szerepel, hogy a felvétel vizsgálata „szemle keretében történt”.

[7] Kifogásolta, hogy a nyomozati iratokhoz nem csatolták mellékletként a felismerésre bemutatásról készült videót és a bemutatott videóról készült képeket sem. Emellett tanú1 és tanú2 sem ismerte fel kétséget kizáró módon a terheltet a felvételen.

[8] Az indítvány részletesen felsorolta a védő azon kifogásait is, amelyek tanú3 nyomozási szakban fogatosított kihallgatását érintették. Emellett sérelmezte, hogy a védelem által indítványozott tanúkat nem hallgatta ki a bíróság, illetve a felismerésre bemutatást sem végezte el, továbbá a védő által javasolt nyomozási cselekmények ország2-ben nem kerültek végrehajtásra. Jelezte, hogy a bíróság olyan tanút is kihallgatott, akire az

ügyészségnek kellett volna indítványt tennie, azonban a kihallgatásról csak a tárgyaláson értesült, így arra nem volt lehetősége felkészülni és indítványokat sem tudott azzal kapcsolatosan tenni.

[9] A védő előadta, hogy a bíróság több helyen a tényektől eltérő tényállást állapított meg. Ennek példája, hogy a terhelt olvas a cellájában és tud írni. A védő kiemelte, hogy a tárgyaláson egyetlen tanú sem mutatott rá a videófelvételre a terheltre, a bíróság mégis úgy kezelte, mintha ez megtörtént volna. Álláspontja szerint az eljárás során nem került bizonyításra, hogy a terhelt van-e a vád tárgyává tett cselekményt rögzítő videófelvétel.

[10] A védő szerint a bíróság megsértette az ártatlanság védelmének elvét is, mivel a terheltet kötelezte ártatlanságának bizonyítására, és a kétséget kizáróan nem bizonyított tényről a terhelt terhére értékelte.

[11] Mindezek alapján a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, és annak megállapítására tett indítványt, hogy a Római Statútum 17. cikkében foglaltakra tekintettel az eljárást a hágai Nemzetközi Büntetőbíróság folytassa le.

[12] **II.** A Legfőbb Ügyészség a BF.1511/2022/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben alaptalannak, részben kizártnak tartotta.

[13] Indokai szerint a legfőbb ügyész – a Btk. 3. § (2) bekezdés ac) pontjára figyelemmel a Btk. 3. § (3) bekezdése alapján – a terhelttel szemben elrendelte a büntetőeljárás megindítását, amiből következően a magyar büntető joghatóság az ügyben fennállt. Hozzátette, hogy az eljárás nem megfelelő lefolytatására való védői hivatkozás ténylegesen a büntetőeljárás eredményét és a magyar bíróság mérlegelő tevékenységét támadja. Rámutatott, hogy a tényállástól eltérő ténybeli alapokon álló jogi érvek a felülvizsgálat során nem vehetők figyelembe. Utalt arra is, hogy a védő eljárási szabálysértéseket állító kifogásai áttételesen a megállapított tényállást támadják, amelyre a felülvizsgálati eljárás keretében nincs törvényes lehetőség.

[14] Mindezekre tekintettel a Legfőbb Ügyészség indítványozta, hogy a Kúria a jogerős határozatot hatályában tartsa fenn.

[15] A védő a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében a felülvizsgálati indítványában írt érveit részben megismételte, részben azokra utalva más jogesetekre hivatkozott. Ezek alapján indítványozta, hogy a Kúria előzetes döntéshozatali kérdéseivel forduljon az Európai Unió Bíróságához annak eldöntése érdekében, hogy sérti-e az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikkét a Be. 650. § (2) bekezdésében írt, a tényállás támadhatatlanságát előíró szabály.

[16] A Legfőbb Ügyészség a BF.1511/2022/6. számú átiratában a védő észrevételében foglaltakat tévesnek tartotta, és ennek alapján a nyilatkozatban foglaltak újraértékelését vagy megváltoztatását nem tartotta szükségesnek, indítványát változtatás nélkül fenntartotta.

[17] **III.** A felülvizsgálati indítvány alaptalan.

[18] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, ami a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozatával szembeni jogi – és nem pedig ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja és kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe.

[19] A Be. 648. §-a – amelyre hivatkozással a terhelt védője a felülvizsgálat törvényi okát megjelölte – nem a felülvizsgálat okait sorolja fel, hanem csupán azokat rendszerezi; így a Be. 648. § a) és b) pontja sem jelenti azt, hogy felülvizsgálatnak bármilyen anyagi vagy eljárásjogi szabálysértés miatt helye lenne; a felülvizsgálatra okot adó anyagi és eljárási jogszabálysértéseket a Be. 649. § (1) és (2) bekezdése kimerítően felsorolja. A felülvizsgálati

okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[20] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. Ennek megfelelően a Be. 659. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye.

[21] A tényállás irányadó jellege azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Következésképp a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható.

[22] A felülvizsgálat során tehát a jogerős határozatban megállapított tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vizsgálható, az eljárás bíróságok által levont jogi következtetések – így a bűnösség megállapításának és a cselekmény jogi minősítésének – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével bírálható el.

[23] Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, és ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a – minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül – kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.

[24] Ebből következően a felülvizsgálat során a tényállás helyessége, az ítélet megalapozottsága, a bizonyítékok értékelése nem bírálható felül. A jogerős ítéletben rögzített tényállás nem változtatható meg.

[25] 2. A jogerős ítéletben megállapított tényállás lényege szerint 2003-ban ország3-ban jött létre a terrorszervezet 1, amely elsősorban ország 3-beli kormányzati célpontokat, külföldieket, azokkal együttműködő ország 3-beli személyeket és közösség 1-ben élőket támadtak, majd 2004-ben hűségesküt tettek a terrorszervezet 2-nek, és kezdték őket terrorszervezet 3-nak emlegetni.

[26] A terrorszervezet 2 korábbi helyettes vezetője 2005-ben utasította a terrorszervezet 3-at, hogy fokozza tevékenységét és hozzon létre egy vallási államformát és bírja rá a nemzetközi erőket ország3 elhagyására. A szervezet 2005 és 2007 között rendkívül aktív műveleti tevékenységet folytatott, majd több másik közösség 2 ellenálló csoporttal létrehozták a Tanácsot, amely kikiáltotta a ... Államot. A ... Állammal kevésbé szimpatizálók létrehozták a nemzetközi közösség által fegyverzetileg is támogatott ... Mozgalmat, amely háttérbe szorította a ... Államot.

[27] Az ország 1-beli polgárháború kirobbanását követően a szervezet újra aktivizálta magát, megerősödött és az ország 1-beli válság egyik szereplőjévé vált. Kezdetben a békés demonstrációk mozgatóereje volt, majd elkezdte fegyverrel támogatni a tüntetőket. A ... Állam jelentős befolyást szerzett a közösség 2 területein, egyfajta megoldást kínált az elnyomottak részére és jelentős mértékben bővítette sorait. 2014 első felében felvette a terrorszervezet 4 nevet, és június 29-én város 1-ben kikiáltotta a vallási államformát. A terrorista szervezet terjeszkedése során soha nem látott erőszakot, megfélemlítést alkalmazott a lakosság köreiben.

[28] A terrorszervezet 4 szervezett katonai erővel rendelkezett, hierarchikus felépítése megfelelt egy szárazföldi csapat felépítésének. A valaha volt legbrutálisabb terrorszervezetnek tekinthető, amely esetenként törzseket semmisített meg teljes mértékben. A szervezetre rendkívüli kegyetlenség és a modernkor vívmányainak maximális kihasználása volt jellemző, aktív propagandát folytatott az interneten és a közösségi oldalakon. A civil lakosság sérelmére elkövetett kegyetlen kivégzéseket – nyilvános lefejezéseket, torokelvágásokat, halálra kövezéseket, mélybe taszításokat, főbelövéseket, fejfelé

lógatásokat, keresztények esetében keresztre feszítéseket – videóra rögzítették, és azokat a lakosság megfélemlítése céljából az interneten terjesztették.

[29] A megfélemlítéseket elsősorban az ország 3-beli/ország 1-beli a kormányerők részére történő kémkedés, a ... vallásra történő áttérés megtagadása, házasságtörés, az együttműködés megtagadása, külföldi média, film- és sportműsorok nyomon követése, homoszexuális kapcsolat létesítése vagy megléte miatt alkalmazták.

[30] A szervezet egyértelmű célja volt, hogy jelentős területeket vonjon ellenőrzése alá a régióban, valamint az afrikai kontinensen, és az adott területen lévő államok alkotmányos, társadalmi és gazdasági rendjének megváltoztatása által létrehozza és működtesse a ... vallás alapú, elsősorban közösség 2 többségű saját vallási államformáját, egységesen bevezetve a ... vallást, az egyéb vallásfelekezetekhez tartozók erőszakkal történő áttérésre kényszerítésével.

[31] A terhelt pontosan meg nem állapítható időpontban csatlakozott a terrorszervezet 4-hez, ahol egy kisebb csoport vezetője lett. A terrorszervezet 4 2015 májusában vonult be az országl1 középső részén lévő kormányzósághoz tartozó város 2-be, ahol a terhelt is élt a családjával. A város elfoglalásával a terrorszervezet célja az volt, hogy előretolt harcálláspontot hozzon létre a város 3 irányába tartó offenzíva előkészítése érdekében. A városba történt bevonuláskor a városból 1800 család menekült el. A terrorszervezet 4 26 polgári személyt, köztük nőket és gyerekeket végzett ki, tíz személy esetében lefejezéssel.

[32] A városba való bevonuláskor a helyismerettel rendelkező terhelt feladata volt többek között azon személyek összeírása, akik kormánytisztviselőként a meglévő rezsimnek voltak a tagjai, illetve támogatták azt. A terhelt csoportja berontott a kiválasztott házakba, megkísérelték elhurcolni az ott lakókat, vagy el is hurcolták, majd a város piacterén kivégezték őket. A házakat, ahonnan elhurcolták az embereket, vagy amely házakból elzavarták az ott lakókat, vagy az elmenekültek házait a terrorszervezet birtokba vette és kiírta, hogy az a terrorszervezet 4 tulajdona.

[33] 2015. május 14-én a délutáni órákban egy fegyveres csoport élén személy1 és a terhelt behatoltak személy 2, az egyik helyi imám házába, és őt a város piacterére hurcolták, ott egy késsel lefejezték, majd fejét magasba emelték miközben Allahot éltették. A városlakókat fegyverrel arra kényszerítették, hogy a piactérre menjenek, és végignézzék a kivégzést. A csoport egyik tagja az áldozat kivégzéséről videófelvételt készített, és azt az internetre feltették.

[34] Ezenkívül a terhelt több személy – személy3, személy4, személy5, személy6, személy7 – kivégzésében közreműködött, továbbá megpróbált fiatalokat toborozni a terrorszervezet 4-be.

[35] 3. A Be. 649. § (2) bekezdés a) és b) pontja szerint valóban felülvizsgálati ok, így eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát joghatóság hiányában, illetve a legfőbb ügyésznek a 4. § (9) bekezdésében vagy a Btk. 3. § (3) bekezdésében meghatározott rendelkezése hiányában hozta meg.

[36] Erre tekintettel a védő joghatóság hiányát sérelmező felvetése felülvizsgálatra vezető okot fogalmaz meg.

[37] A joghatóság hiánya az állam büntetőhatalmának gyakorolhatatlanságát eredményezi.

[38] A Btk. 3. § (2) bekezdés a) pont ac) alpontja alapján a magyar büntetőtörvényt kell alkalmazni a nem magyar állampolgár által külföldön elkövetett cselekményre is, ha az a XIII. vagy a XIV. Fejezetben meghatározott bűncselekmény, vagy egyéb olyan bűncselekmény, amelynek üldözését törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés írja elő. A (3) bekezdés szerint a (2) bekezdésben meghatározott esetekben a büntetőeljárás megindítását a legfőbb ügyész rendeli el.

[39] A Be. 9. § (1) bekezdése kimondja, hogy a magyar büntető joghatóság alá tartozó ügyekben a büntetőeljárást e törvény szerint kell lefolytatni.

[40] A kettős inkrimináció ekkor sem feltétele a magyar büntető joghatóság fennállásának. A Btk. XIII. Fejezete szabályozza az emberiesség elleni bűncselekményeket, így az emberiesség elleni bűntettet is.

[41] Ekként az emberiesség elleni bűncselekmény büntetendő a magyar jog szerint, függetlenül attól, hogy az elkövetési hely szerinti állam büntetőjoga az adott cselekményt bűncselekménynek minősíti-e.

[42] Rámutat a Kúria, hogy a felülvizsgálati indítványban írtakkal ellentétben a legfőbb ügyész Tük.1/19-1/2019. számú, 2019. március 18-án kelt határozatával a Btk. 3. § (2) bekezdés ac) pontjára figyelemmel a Btk. 3. § (3) bekezdése alapján a terhelttel szemben büntetőeljárás megindítását rendelte el, melyre figyelemmel a magyar büntető joghatóság az ügyben fennállt.

[43] 4. A védőnek a joghatóságot érintő felvetésén túl mindazon kifogása, amelyek a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott taxáción kívül esnek, törvényi akadály folytán nem képezhetik felülvizsgálat tárgyát.

[44] A felülvizsgálat alapját képező eljárási szabálysértés ugyanis olyan, a törvényben megjelölt szabálysértésekre vonatkozik, amelyeknek lényege, hogy a bírói döntést megelőző bizonyítási eljárás törvényessége maradéktalan legyen.

[45] A vádemelést megelőző eljárás szabályossága, illetve annak elvetése nem tartozik ebbe a kimerítően felsorolt körbe, így a nyomozás esetleges hibái vagy hiányosságai miatt felülvizsgálatra nincs törvényes lehetőség. A vádemelést megelőzően történt eljárási szabálysértés fogalmilag soha nem lehet felülvizsgálat tárgya. Ezek relatív eljárási szabálysértések, amelyek nem tartoznak a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt és a felülvizsgálat alapjául szolgáló eljárási szabálysértések körébe.

[46] A védő indítványában az eljárás elhúzódása, a nyomozásnak a gyanúsított kihallgatástól számított két évig terjedő határidejének megsértése, a sértett biztonsági vezetőjének a nyomozóhatósággal fennálló kapcsolata, az eljárás résztvevőinek a nyomozás során fogatosított kihallgatásának, továbbá egyéb eljárási cselekmény lefolytatásának rögzítése, vagy azok elmaradása kapcsán megjelölt kifogásai, valamint az ügyészség vádemeléssel összefüggő tevékenységére való hivatkozás felülvizsgálatra alapot nem ad, e felvetések kapcsán a felülvizsgálat kizárt.

[47] A már hivatkozott Be. 650. § (2) bekezdéséből és a Be. 659. § (1) bekezdéséből az is következik, hogy a megállapított tényállást eljárásjogi érvekkel támadó részében az indítvány törvényben kizárt.

[48] A védőnek a Be. 649. § (4) és (5) bekezdésében írtak megsértését állító kifogásaira tekintettel rámutat a Kúria, hogy e rendelkezések alapján akkor terjeszthető elő felülvizsgálati indítvány, ha nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv megállapította, hogy az eljárás lefolytatása vagy a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata megsértette a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezését (feltéve, hogy a nemzetközi emberi jogi szerv joghatóságának Magyarország alávetette magát), vagy ha a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv a nemzetközi szerződés azon rendelkezésének megsértését állapította meg, amely olyan eljárási szabálysértést valósított meg, amely a törvény szerint felülvizsgálattal nem, csak fellebbezéssel támadható.

[49] A felülvizsgálatnak a Be. 649. § (4) bekezdésében meghatározott oka az eljárás lefolytatása során vagy a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozatában elkövetett olyan jogsértés, amely tekintetében nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi

jogi szerv állapította meg, hogy az a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezését sértette meg. Értelemszerűen nem lehet felülvizsgálati indítvány alapja az olyan hivatkozás, amely a jogi szabályozási környezet hiányosságát támadja.

[50] A Be. 649. § (5) bekezdése a (4) bekezdéssel elérni kívánt célok kisegítő szabálya: abban az esetben is lehetővé teszi a felülvizsgálatot, ha a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv a nemzetközi szerződés azon rendelkezésének megsértését állapította meg, amely egyben a büntetőeljárás olyan eljárási szabályának megsértésében jelenik meg, amely önmagában a büntetőeljárási törvény szerint felülvizsgálattal nem, csak fellebbezéssel támadható, vagyis nem szerepel a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott felülvizsgálati okok között. Ez a felülvizsgálati ok értelemszerűen csak a felülvizsgálati indítvánnyal érintett jogerős ügydöntő határozat meghozatala alapjául szolgáló eljárásban elkövetett, büntetőeljárási törvény alapján értékelhető eljárási szabálysértés lehet.

[51] A jogi szabályozás következetesen vezeti végig a felülvizsgálat célját és a jogsértés orvosolhatóságának kereteit.

[52] Ennek megfelelően a Be. 659. § (4) bekezdése egyértelművé teszi, hogy a 649. § (4) és (5) bekezdésében meghatározott esetben a felülvizsgálati indítványt a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződéssel ellentétesnek talált jogszabály figyelmen kívül hagyásával, emellett a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével kell elbírálni. Ezzel a törvény kötelezővé és lehetővé teszi, hogy amennyiben a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv döntése értelmében meghatározásra került az a jogszabály, amely ellentétes a nemzetközi szerződéssel, a felülvizsgálati eljárást ezen jogszabály figyelmen kívül hagyásával folytassák le, a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének indokolása figyelembevételével.

[53] Jelen ügyben a felülvizsgálati indítvánnyal érintett első- és másodfokú ítéletek vonatkozásában ilyen határozatot a rendelkezésre álló adatok alapján nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv nem hozott, ilyen határozat létre a védő sem hivatkozott.

[54] A Be. 659. § (5) bekezdése alapján a 649. § (4) és (5) bekezdésében meghatározott felülvizsgálati okra alapozott felülvizsgálat során a Kúria hivatalból felülvizsgálja a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéseket is. Ilyen eljárási szabályszegést az első- és másodfokon eljáró bíróságok nem vettek.

[55] A Kúria osztotta a Legfőbb Ügyészség azon álláspontját, mely szerint az Egyesült Nemzetek Diplomáciai Konferenciája által, a Nemzetközi Büntetőbíróság Rómában, 1998. július 17. napján elfogadott Statútumának Magyarországon történő kihirdetésére – az aláírás és ratifikáció megtörténtének ellenére – jelen időpontig nem került sor, másrészt a Statútum 17. cikke (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel jelen ügy a Nemzetközi Büntetőbíróság számára elfogadhatatlannak minősül, mivel az ügyben joghatósággal rendelkező állam, Magyarország már büntetőeljárást indított.

[56] A védő észrevételében hivatkozott 2006. évi XXXI. törvény – ahogy arra a címe is utal – a Nemzetközi Büntetőbíróság Statútuma Részes Államainak Első Közgyűlése által, 2002. szeptember 10-én, New Yorkban elfogadott, a Nemzetközi Büntetőbíróság kiváltságairól és mentességeiről szóló Megállapodás kihirdetéséről, és nem pedig magának a Statútumnak a kihirdetéséről szól.

[57] A Kúria a védő előzetes döntéshozatalra irányuló indítványa kapcsán – a Legfőbb Ügyészség álláspontjával egyezően – rámutat, hogy az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi valamely nemzeti bíróság számára, hogy egy előtte folyamatban lévő eljárás keretében az Európai Unió Bíróságának álláspontját kérje a közösségi jog értelmezéséről vagy érvényességéről. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem ezzel eszközt biztosít arra, hogy a közösségi jogot az Európai Unió egész területén egyformán alkalmazzák.

[58] Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változatának (2010/C 83/01) a 267. cikke (az EKSz. korábbi 234. cikke) szerint az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés meghozatalára a következő kérdésekben: a Szerződések értelmezése; az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényessége és értelmezése.

[59] Az Emberi Jogok Európai Egyezménye azonban nem az Európai Unió, hanem az Európa Tanács 1950. november 4. napján, Rómában kelt egyezménye, ekként annak értelmezésére az Európai Unió Bírósága nem rendelkezik hatáskörrel. A magyar bíróságok joghatósága az európai uniós jogtól és intézményektől független kérdés, így annak fennálltának megítélése tekintetében értelmezhetetlen az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése.

[60] Mindezekre tekintettel a Kúria a védő felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, és a támadott határozatokat – a Be. 660. § (1) bekezdésének megfelelően tartott tanácsülésen – a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[61] A Kúria elnöke a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontjában jelen ügytípusra öttagú tanács eljárását rendelte el.

[62] **IV.A** Be. 6. § (4) bekezdése értelmében a Kúria határozatával szemben fellebbezésnek helye nincs; felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

[63] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. Az említett törvényhely (7) bekezdése szerint felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2023. szeptember 21.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Boros Tibor s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Metzinger Márton s.k. bíró